

Museus en disputa

Publicat per [Interacció](#) [1] el 25/11/2020 - 09:53 | Última modificació: 19/05/2026 - 07:30

Llegit avui, el text conserva força perquè no planteja el museu com un espai neutral. El presenta com un lloc on es negocien valors, formes de legitimitat, relacions amb el coneixement i maneres diferents d'entendre la funció pública de la cultura. I això continua sent una qüestió central per a qualsevol política cultural contemporània. (n. de l'e., 2026)

Hi ha moments en què els debats culturals deixen de parlar només de programació, col·leccions o públics i passen a discutir una altra cosa: què entenem avui per institució cultural i quin paper li atribuïm dins la vida pública. El debat recollit a *Revista de Catalunya* sota el títol *L'art contemporani a debat* és valuós precisament per això. No presenta un consens sobre el futur dels museus, sinó una fricció entre maneres diferents d'entendre la contemporaneïtat, la funció pública de la cultura i la relació entre creació, gestió i ciutadania.

La conversa arrenca amb una constatació històrica significativa: els museus contemporanis han deixat de ser simples contenidors d'obres per convertir-se en espais de producció, interpretació i conflicte simbòlic. Ricard Mas situa aquest desplaçament en la Nova York dels anys setanta, coincidint amb l'expansió del mercat global de l'art i amb una transformació profunda de les institucions museístiques. Però allò realment interessant del text és que els participants no interpreten aquest canvi de la mateixa manera.

Pepe Serra defensa el museu com un espai de discussió col·lectiva on el coneixement ja no pertany exclusivament a la institució. La idea de participació deixa de ser aquí un complement pedagògic per convertir-se en un replantejament del mateix relat museístic. El museu ja no pot funcionar com una veu única que ordena el sentit de les obres des d'una autoritat incontestable. Antònia Maria Perelló hi afegeix un altre desplaçament important: el pas d'un museu centrat exclusivament en l'obra a un museu preocupat pels seus usuaris, pels drets vinculats a les peces, pels arxius i pels nous entorns digitals.

Però és probablement Vicenç Altaió qui introdueix la tensió política més incisiva del debat. El seu diagnòstic és sever: la cultura ha deixat de produir institucions des de dins de la creació i ha passat a ser gestionada des de lògiques administratives i professionals cada vegada més allunyades de l'experimentació artística. La frase és contundent: "allò que abans sortia des de la cultura, avui surt des de la cultura de la gestió". Darrere d'aquesta afirmació hi ha una crítica al procés de burocratització cultural i a la substitució del risc estètic per la governabilitat institucional.

El debat també obre algunes tensions actuals: la dependència del turisme cultural, la pressió sobre els pressupostos públics, la relació amb els públics digitals o la dificultat dels museus per mantenir rellevància social sense convertir-se en espectacle. Marko Daniel arriba a advertir del risc que Europa acabi convertida en una mena de "Roca Village de la cultura", sostinguda principalment pel consum turístic.

Taula rodona "Museus. L'art contemporani a debat" celebrada a la Fundació Joan Brossa el 30 d'abril de 2019, amb la participació de Pepe Serra, Antònia Maria Perelló, Marko Daniel i Vicenç Altaió. El debat confrontava models diferents de museu, participació i funció cultural pública

Referència

Mas Peinado, R. (2019). *L'art contemporani a debat. Què en fem dels museus?* Revista de Catalunya, 312, 123–142.

[Text complet \(pdf\)](#) [2]

Categories: Article

Categories: Articles i anàlisi

Etiquetes: equipaments culturals

Etiquetes: governança cultural

Etiquetes: arts i creació

Etiquetes: pensament cultural

Etiquetes: valor públic de la cultura

- [3]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/news/2020/museus-en.disputa>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] <https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/maspeinado.pdf>

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/8414>